

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	10
Onderwerp:	Adviesrecht gemeenteraad onder de Omgevingswet
Datum:	7 januari 2022
Portefeuillehouder:	A. Schuurman
Decosnummer:	1397
Informant:	S. Kiewiet / M. Gorter s.kiewiet@dalfsen.nl / m.gorter@dalfsen.nl (0529) 488 227 of 06 40663250 / (0529) 488 286 of 06 40692920

Voorstel:

1. De nota 'Adviesrecht buitenplanse afwijkingen Omgevingsplan' vast te stellen;
2. De in hoofdstuk 2 genoemde gevallen in of direct grenzend aan bestaand bebouwd gebied en in het buitengebied aan te wijzen als gevallen waarin de raad gebruik wenst te maken van zijn bindend adviesrecht.

Inleiding:

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 juli 2022 in werking. Op dat moment blijft de rolverdeling tussen college en raad wat betreft het verlenen van omgevingsvergunningen in essentie onveranderd. Ook in de nieuwe situatie zijn wij het bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunningen.

Bouwplannen die niet passen in het bestemmingsplan (die gebruik maken van de omgevingsvergunning uitgebreide procedure, het projectafwijkingsbesluit) moeten onder de huidige wetgeving aan u worden voorgelegd voor een verklaring van geen bedenkingen (vvgb). Om het werkbaar te houden heeft u een lijst van gevallen vastgesteld, waarvoor wij geen vvgb hoeven aan te vragen.

Onder de nieuwe Omgevingswet vervalt deze lijst. Uw raad moet in plaats daarvan een lijst vaststellen van gevallen waarover u een bindend advies wilt geven, het zogenoemde Adviesrecht. Als u een dergelijke lijst niet vaststelt, hoeven wij geen aanvragen omgevingsvergunning meer aan u voor te leggen.

Hoe zat het ook alweer? Procedures voor ruimtelijke plannen

Wanneer een plan niet past binnen het bestemmingsplan, en straks binnen het omgevingsplan, en er kan binnenplannen niet worden afgeweken van het bestemmingsplan of omgevingsplan om het plan mogelijk te maken, dan zijn er verschillende manieren om hieraan toch medewerking te verlenen. Uiteraard wordt elk plan wat niet past binnen het bestemmingsplan/omgevingsplan getoetst aan de kaders die zijn vastgesteld door bijvoorbeeld u als gemeenteraad. Denk hierbij aan de Omgevingsvisie, kaders voor sloop voor kansen, energieopwekking, inbreiding, etc. Mocht het plan wel binnen het beleid passen, maar niet binnen het bestemmingsplan/omgevingsplan, dan gaan we kijken hoe hieraan medewerking verleend kan worden. Hier zijn grofweg twee manieren voor en onderstaande tabel laat zien hoe dat straks werkt.

Procedure nu	Procedure straks	Bevoegd gezag nu	Bevoegd gezag straks
1. Een nieuw bestemmingsplan (herziening)	Een nieuw omgevingsplan	Gemeenteraad	Gemeenteraad
2. Omgevingsvergunning uitgebreide procedure (projectafwijkingsbesluit)	Omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit (buitenplanse OPA)	Gemeenteraad, tenzij de ontwikkeling als uitzondering op de lijst vvgb is aangegeven. Dan college.	College, tenzij de gemeenteraad heeft aangegeven over dat type ontwikkelingen een bindend advies te willen geven.

In dit voorstel gaat het over de tweede categorie plannen en de gevallen waarin de gemeenteraad daarbij gebruik wil maken van het (bindende) adviesrecht. De memo die bijgevoegd is, ligt dit nader toe.

Over het Adviesrecht hebben wij vaker met u gesproken. De laatste keer in de commissievergadering van 13 september 2021. De meeste fracties hebben toen hun voorkeur uitgesproken voor een beleidsneutrale overgang. In dit voorstel leggen wij u een document voor, waarin de gevallen waarover u een bindend advies wilt uitbrengen zijn opgenomen. Basis vormt de huidige lijst van gevallen waarvoor geen vvgb hoeft te worden aangevraagd. Waar inhoudelijk wordt afgeweken van deze lijst, is een toelichting opgenomen in het document.

Argumenten:

1. Het nemen van een besluit over het adviesrecht is een minimale vereiste voor inwerkingtreding van de Omgevingswet

De situatie en werkwijze voor omgevingsvergunningen die niet binnen het omgevingsplan passen is onder de Omgevingswet is anders dan de huidige situatie. Onder de Omgevingswet wijst u alleen de gevallen aan waarin u wel een bindend advies wilt geven aan ons college om af te wijken van het omgevingsplan (artikel 16.15a, lid b, onder 1 Omgevingswet): het zogenaamde Adviesrecht. Als u een negatief advies geeft, mogen wij de omgevingsvergunning niet verlenen.

Voordat de Omgevingswet in werking treedt moet u een besluit nemen over het Adviesrecht. Het huidige raadsbesluit voor gevallen waarin geen vvgb nodig is, vervalt namelijk automatisch bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Als u niets regelt, hoeven wij activiteiten die in strijd zijn met het Omgevingsplan niet meer aan u voor te leggen.

2. Over het Adviesrecht is al eerder met u gesproken

Over het Adviesrecht is meerdere malen met u gesproken: in september 2020, in februari 2021 en in september 2021. In de commissievergadering van 13 september 2021 zijn vier varianten voor de invulling van het Adviesrecht aan u voorgelegd, waarbij van de varianten 2 en 4 een nadere uitwerking was gemaakt:

1. de raad maakt geen gebruik van het adviesrecht;
2. beleidsneutrale overgang (gebaseerd op de 'lijst gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is');
3. de raad benoemt een aantal criteria als afwegingskader (gebaseerd op de handreiking van de VNG);
4. tussenvariant waarbij meer zaken bij het college gelaten zijn dan bij variant 2.

De meeste leden van de commissie gaven aan dat de keuze voor de invulling van het adviesrecht behoorlijke consequenties heeft. De meeste fracties kozen daarom voor variant 2: een beleidsneutrale overgang. Dat geeft u voldoende ruimte om ervaring op te doen met het adviesrecht en het vergadermodel met de termijnen van aanlevering hierop aan te passen. Ook doet deze variant het beste recht aan uw taak om een zorgvuldige afweging van belangen en functies te maken. Ook biedt het u de mogelijkheid om de vinger aan de pols te houden vanwege de impact die sommige plannen hebben op de gemeenschap. Wel was er ruimte voor kleine aanpassingen in het adviesrecht ten opzichte van de huidige lijst van gevallen waarvoor geen vvgb nodig is.

3. In het voorstel voor het adviesrecht wordt op een paar punten afgeweken van het huidige beleid

De nieuwe lijst voor het adviesrecht sluit zoveel mogelijk bij het huidige beleid aan, maar er zijn een paar opvallende uitzonderingen, die in het document worden toegelicht:

- a. in het document is er voor gekozen om het vastgestelde beleid "Ontwikkelen met kwaliteit in het Buitengebied van de Gemeente Dalfsen" en het Duurzaamheidsbeleid te volgen;
- b. Er is aansluiting gezocht bij de motie over woningbouwversnelling van 1 en 4 november 2021. In deze motie worden diverse knelpunten op de woningmarkt benoemd, zoals langdurige en complexe procedures. Aan ons is gevraagd om inzicht te geven over de manier waarop de procedures versneld kunnen worden. Zo ligt er al een memo waarin wordt geadviseerd om woningbouwplannen tot 40 woningen niet meer ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen. Vooruitlopend op de bespreking in de gemeenteraad is in dit document over het Adviesrecht dit getal van 40 woningen ook al opgenomen.

Kanttekeningen en risico's

1. Het is onduidelijk hoeveel activiteiten aangevraagd worden waarvoor het adviesrecht verplicht wordt gesteld

Op dit moment is het niet bekend hoe vaak er gebruik gemaakt zal worden van het adviesrecht. Dat wordt mede bepaald door de ruimte die het nog op te stellen omgevingsplan biedt aan nieuwe ontwikkelingen.

2. De huidige doorlooptijd voor een adviesverzoek is te lang

Binnen de Omgevingswet is het uitgangspunt dat een omgevingsvergunning binnen acht weken wordt verleend. Deze termijn kan eenmalig met maximaal zes weken worden verlengd. De doorlooptijd is dan veertien weken. Binnen deze termijn moet de gemeenteraad dan ook nog advies uitbrengen voor de gevallen die in de voorstelde lijst staan. Gelet op het huidige vergaderschema van de raad en de aanlevertermijn van stukken, gaat dit niet lukken binnen de daarvoor geldende termijn. De gemeenteraad is zich hiervan bewust en heeft in de commissievergadering van 13 september 2021 uitgesproken hier naar te kijken. Als er niet binnen de termijn een besluit wordt genomen, dan kan de gemeente in gebreke worden gesteld. Er is geen sprake van een fatale termijn met een risico op een vergunning van rechtswege.

3. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is gepland voor 1 juli 2022, maar kan wederom uitgesteld worden

Voor alsnog wordt uitgegaan van een inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022. Om klaar te zijn voor deze inwerkingtreding, is een besluit van de gemeenteraad over het gebruik van het adviesrecht nodig. Het gebruik van de lijst in het document in de bijlage hangt samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Tot die tijd maken we gebruik van de oude manier van werken (met een vvgb) en dus ook de oude lijst voor gevallen waarin geen vvgb nodig is. Het kan echter ook zo zijn, dat de nieuwe regering besluit de wet nogmaals uit te stellen. In dat geval kunnen wij pas later gebruik maken van de door u vastgestelde lijst en de door u eventuele geboden ruimte in het kader van de woningbouwversnelling (de 40 woningen zoals genoemd in argument 3, onder b). Mocht dit het geval blijken te zijn en mocht de wet wederom uitgesteld worden, dan zullen wij met een voorstel komen om de huidige lijst voor gevallen waarin geen vvgb nodig is aan te passen. Zo kunnen wij in de tussentijd toch voldoen aan de wens om woningbouw te versnellen.

Alternatieven:

Het enige alternatief is om geen lijst met gevallen vast te stellen waarover u advies wil geven. In dat geval hoeven wij nooit naar de gemeenteraad om een advies over een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dit is echter niet de intentie van uw raad.

Financiële consequenties:

Niet van toepassing.

Communicatie:

Het besluit van de gemeenteraad wordt meegenomen in het communicatietraject rondom de invoering van de Omgevingswet.

Vervolg:

In het verlengde van de overwegingen over het Adviesrecht gaven alle fracties aan dat in principe altijd participatie moet worden toegepast bij plannen die niet passen in het Omgevingsplan. Een voorstel over verplichte participatie onder de Omgevingswet, wordt in een later stadium nog aan u voorgelegd.

Bijlagen:

Document "Adviesrecht bij buitenplanse afwijkingen van het omgevingsplan" met bijlagen

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de waarnemend gemeentesecretaris/algemeen directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 januari 2022, nummer 1397;

gelet op het bepaalde in artikel 16.15a, lid b, onder 1 Omgevingswet;

b e s l u i t :

1. De nota 'Adviesrecht buitenplanse afwijkingen Omgevingsplan' vast te stellen;
2. De in hoofdstuk 2 genoemde gevallen in of direct grenzend aan bestaand bebouwd gebied en in het buitengebied aan te wijzen als gevallen waarin de raad gebruik wenst te maken van zijn bindend adviesrecht.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 28 februari 2022.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater